

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta sociálních věd

Institut sociologických studií

Posudek bakalářské práce

Strategie podpory zdraví jako reflexe teorií determinant zdraví v současné společnosti

Autorka: **Anna Strenková**

Oponent: **Ing. Lubomír Kružík, CSc**

Téma předložené práce je živé a zajímavé. Jak ukazuje samotná práce, je k dané problematice k dispozici dosti početná literatura, vypracování přehledu problematiky a hodnocení z různých hledisek je účelné a proto i zpracování této práce ze zorného úhlu uvedeného v názvu této práce je možno pokládat za účelné.

Po vyložení námětu práce, výzkumných problémů a formulaci cílů práce a použitých metod se práce člení do dvou částí: výkladu teoretických východisek (koncepty sociologické, koncepty z oblasti zdraví a z oblasti veřejné politiky a nakonec přehled hodnotových východisek) a část empirickou, sledující vývoj programů vypracovaných WHO, vývoj podpory zdraví v Evropské unii a problematiku podpory zdraví v České republice. Následují závěry a přílohy. Je to standardní postup, který lze přijmout jako vhodný. Pokud jde o formulace cílů a výzkumných otázek, lze je podle mého názoru pokládat za správné. Naopak pokud jde o otázky metodiky, zdůvodnění použité metody a její popis se domnívám, měla autorka věnovat více pozornosti - výklad je tu plochý, útržkovitý.

Pokud se díváme na část, týkající se teoretických východisek, je zřejmé, že autorka prostudovala rozsáhlý soubor materiálů a podává přehled základních názorů na problematiku. Šíře sledované látky však zřejmě vedla k tomu, že zpracování je především popisné a v některých pasážích poněkud neproporcionální – není to snad jen důsledek mého osobního zájmu, když se domnívám, že třeba pasáž o globalizaci by vzhledem k významu tohoto problémového okruhu by si zasloužila širší zpracování.

Další část práce, označená jako empirická, se mi jeví jako zdařilejší. V přehledu dokumentů WHO i EU i situace v ČR ukazuje, jak se v průběhu času prohlubovaly poznatky a názory na danou problematiku a jak se konkretizovaly v přijatých zásadách a opatřeních. Považoval bych ovšem za užitečné, kdyby zde byly u jednotlivých závěrů uvedeny i poznatky o tom, jak se dané zásady a konkrétní přijatá opatření realizují – uznávám ovšem že takové prohloubení by bylo velmi náročným na studium i potřebný čas zpracování a tedy snad i nad síly autorky v dané etapě.

Pokud jde o shrnutí výsledků práce v závěrech, pokládám je za vcelku správné a dobře formulované. Jen v případě úvahy i příčinách nedostatečné reflexe dané problematiky ve zdravotní politice ČR myslím, že by bylo třeba připomenout, že v době po roce 1989 je v důsledku důsledného prosazování neoliberalismu ve smyslu Washingtonského konsensu všeobecně kladen nadměrný důraz na individuální práva a odpovědnost a opomíjí, ne-li potlačují se hlediska kolektivní, společenská, což se samozřejmě odpovídajícím způsobem promítá do formulování a realizaci zdravotní politiky.

Bylo by možno kritizovat řadu formulací nebo opomíjení některých momentů (např. v pasáži o globalizaci se připomíná rozevírání sociálních nůžek mezi rozvojovými a rozvinutými zeměmi a opomíjí se, že tentýž proces probíhá i uvnitř zemí; že v důsledku globalizace se v rozvinutých zemích objevují opět některé infekční choroby) ; nebo v tezi o tom že rozsah změn okolního prostředí byl tak rozsáhlý, že se mu lidský organismus nedokázal přizpůsobit, by bylo asi třeba uvést také rychlost těchto změn apod. Vcelku ovšem lze říci, že autorka při zpracování složité problematiky prokázala schopnost nalézt a formulovat problémy, zpracovat rozsáhlé podkladové materiály a zpracovat je a formulovat závěry. Pokládám proto za možné, **doporučit oponentní komisi, aby předloženou práci přijala a doporučí hodnocení stupněm 2.**

Ing. Lubomír Kružík, CSc